

SENIOR MAKER MOVEMENT

Nagenoeg alle elementen zijn 'klikbaar' en dat leidt tot een vervolgpagina met meer uitleg. De kronkelweg is niet chronologisch, dat is de tijdlijn onderaan. De kronkelweg laat zien dat dit een project is die meerdere onderwerpen raakt en ook dat er soms 'wegopbrekingen' of dat we soms een paar stappen terug moesten.

Senior Maker Movement + Vertrekpunt
Lees meer >

Corona
Lockdowns en maatregelen verhindert samenkomen

Eigen -zorg- regie

- Zelfredzaamheid
Jezelf fysiek verzorgen.
Lees meer >
- Zorgtechnologie in relatie tot maaktechnologie.
Lees meer >
- Acceptatie ongerief
Eerder denken aan gemak.
Lees meer >

Digitale inclusie

- Digitale vaardigheden
Lees meer >
- Mediawijsheid
Lees meer >

Maak skills

- Iedereen kan maker zijn
Lees meer >
- Ondersteuning
Lees meer >

Bereiken doelgroep

Zelfredzaamheid
Lees meer >

MAAKPLAATS

- Tools doelgroep
Lees meer >
- Begeleiding
Lees meer >
- Studenten
Lees meer >

- 4 Betrokken studenten
- 5 Deelnemers DesignLab workshops nov/dec '21
- 13 Reacties op uitnodiging via Actiz/ANBO
- 10 Deelnemers DesignLab workshops maart '22
- 15 Deelnemers Bibliotheek Oldenzaal mei '22
- 2-7 Deelnemers DesignLab tweewekelijkse workshops '22 - totaal 8

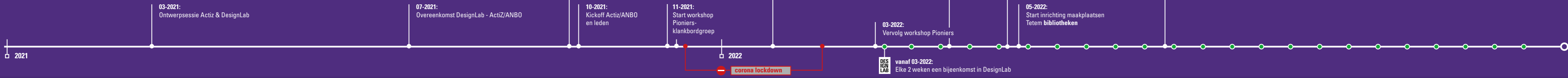
Perspectieven

Een toolkit voor maakplaatsen. Hoe programmeer je voor (oudere) volwassenen?
Met als doel: Toegankelijke maakplaatsen, waar (gemaks) vragen gesteld worden

Een beweging creëren waar men elkaar inspireert en stimuleert om mee aan de slag te gaan

Het vormen van een coalitie. De onderwerpen die dit fieldlab raakt, zijn groter dan alleen de betrokken organisaties.

Tijdlijn

Senior Maker Movement / Vertrekpunt

De Senior Maker Movement is een idee ontstaan in 2021. Een samenwerking tussen ActiZ, de ANBO en het DesignLab van Universiteit Twente. Brainstormend over de zorgvragen van de toekomst ontstond de gedachte 65+ers te matchen met maaktechnologie. Zou dat ervoor kunnen zorgen dat het de eigen regie vergroot en men langer zelfstandig thuis kan wonen?

Het zorgstelsel staat onder grote druk als er niets verandert. ActiZ – de brancheorganisatie voor ouderenzorg vindt dat het fundamenteel anders moet vanwege de demografische ontwikkelingen en dat de context van de zorg voor ouderen moet worden opgerekt. Samen met de ANBO is ActiZ de samenwerking met het Enschedelab en werd de optie ‘ouderen koppelen met maaktechnologie’ besproken. Welke rol zou dit kunnen hebben?

Als we het over maaktechnologie hebben, bedoelen we onder andere 3D printers, lasersnijders en 3D scanners. Maaktechnologie wordt met de dag toegankelijker voor de maatschappij. In Twente wordt bijvoorbeeld elke bibliotheek ingericht met een maaklab en ook de technologie is in winkels inmiddels verkrijgbaar.

De programma’s die verschillende instanties – zoals bibliotheken – rondom kennis maken met maaktechnologie ontwikkelen, zijn echter gericht op kinderen/scholen en jongvolwassenen. De versnelling in toegankelijkheid maakt echter dat het interessant is voor het brede publiek.

Wat als we volwassenen (en in dit geval 65+ ers) kennis zouden laten maken met maaktechnologie? Hen zouden aanjagen om te ontwerpen en te maken voor het eigen wooncomfort? Wat is daarvoor nodig? En hoe zou deze kennis onderling gedeeld kunnen worden waardoor steeds meer ouderen langer zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

Met als doel hen langer in comfort te laten wonen, waardoor we de druk op de zorg positief kunnen beïnvloeden. Dit is een proces van jaren.

In deze interactieve PDF is de opstart van dit fieldlab te lezen. Welke weg gevolgd is en wat we zijn tegengekomen. Een fieldlab is een omgeving waarin organisaties en bedrijven samenwerken voor een experiment. In dit geval wordt een verkenning gedaan door het in de praktijk uit te zoeken.

Eigen -zorg- regie

Tijdens het gehele traject raken we het woord 'zorg' vaak. Het is een associatie die mensen snel maken wanneer over het fieldlab gesproken wordt. Het komt terug op verschillende manieren en heeft meerdere betekenissen. We spreken over zorgen voor jezelf, zorg ontvangen van anderen of juist van technologie. En ook over het ervaren van ongemak en dat voor lief nemen. Terwijl zorgen voor jezelf dan juist een boost kan gebruiken.

Hoewel dit specifieke project zich juist niet op zorg richt, wordt het er door de gebruiker zelf aan verbonden. Het blijkt voor de 65+ er aan de orde van de dag.

Zelfredzaamheid

Jezelf fysiek verzorgen.

Zelfredzaamheid is een belangrijk onderwerp blijkt uit de workshops, het is het eerste onderwerp dat in elke workshop met de doelgroep van dit fieldlab naar voren komt. Creativiteit en eigen ontwikkeling worden ook genoemd, maar vooral het voor jezelf kunnen blijven zorgen. Kleine moeilijkheden die erin sluipen en een stempel op de dag drukken. Denk hierbij vooral aan moeilijkheden in de keuken en badkamer. De plekken waarbij je letterlijk fysiek voor jezelf zorgt. Vooral het openen van verpakkingen, de föhn langer vasthouden, of kleding aan én uitdoen. Samengevat worden hier vooral onderwerpen genoemd die te maken hebben met motoriek, kracht, ergonomie.

Zorgtechnologie in relatie tot maaktechnologie

Maaktechnologie is een onbekende term. Het spreekt enigszins tot de verbeelding, maar in gesprekken met bijv. professionals schakelt men erg snel over naar zorgtechnologie (of domotica) vanuit een eigen begrippenkader. Wat aangeeft dat men de begrippen en betekenissen van de termen met elkaar verward.

Zorgtechnologie kan zeker een antwoord zijn in de zoektocht van mensen naar gemak in huis. Zorgtechnologie is echter een al gemaakte oplossing terwijl maaktechnologie een middel is tot een -mogelijke-oplossing of product. En domotica is niet perse zorgtechnologie en vice versa. Daarnaast kunnen mensen ook domotica niet zelf ontwikkelen.

Punten die hierbij van belang zijn:

- Maaktechnologie lijkt een term die eerst uitgelegd moet worden voor men snapt wat het kan doen, laat staan kan worden gebruikt. In verdere uitwerkingen/communicatie moet hier rekening mee worden gehouden.
- Wat zijn manieren om mensen in aanraking te laten komen met oplossingen/gemakken die er al zijn?
- Hoe bereiken/interesseren we mensen hiervoor? En wie is de doelgroep.

Het lijkt er in dit fieldlab op dat mensen vooral geneigd zijn nieuwsgierig te worden wanneer ze worden aangesproken op iets wat ze nog niet kennen. In plaats van op iets wat ze nog niet kunnen. Dus eerder: 'Maak kennis met maaktechnologie' = Laagdrempelig uitnodigen voor een activiteit. Dan: 'Doe mee om te helpen verkennen of ouderen langer thuis kunnen wonen door het gebruik van maaktechnologie' = Transparant zijn over de reden.

Acceptatie ongerief

Eerder denken aan gemak.

'Mensen accepteren hun ongerief erg snel', een opmerking van 1 van de deelnemers. Een discussie tussen de deelnemers over ouder worden volgde hierop. Het accepteren van ongerief lijkt hand in hand te gaan met ouder worden. Het hoort erbij. De deelnemers concludeerden echter dat het 2 verschillende dingen zijn. Ouder worden is 1 ding, maar je ongerief meteen accepteren hoeft wellicht niet.

Deze generatie en regio lijken nuchter. We horen veel uitspraken als 'niet klagen maar dragen'. Daarnaast ervaren mensen met een medische aandoening, een ongeluk of ziekte een duidelijke prikkel om op zoek te gaan naar een oplossing. Zij gaan door een fase van rouw die doorgaans eindig is en waarna een fase van oplossingsgerichtheid ontstaat; Hoe kan het nog wel?'

Mensen die zonder al te veel klachten ouder worden, thuis blijven wonen, ervaren die prikkel niet of nauwelijks, waardoor ongerief erin kan sluipen.

Vragen die hierbij van belang zijn:

- Hoe zorgen we ervoor dat men ongerief en ouder worden uit elkaar halen?
- Wanneer of hoe ervaart men de prikkel om zich niet neer te leggen bij (latent!) ongemak?

Op dit moment kunnen we iig al zeggen dat men in een groep veel herkenning bij elkaar vindt en er makkelijker 'geklaagd' wordt, omdat de rest dat ook doet. Waarna men makkelijker op zoek gaat naar oplossingen.

Digitale inclusie

De wereld verandert in rap tempo. Zeker op digitaal vlak! Er zijn maatschappelijk gezien veel initiatieven om mensen de ruimte te geven digitaal vaardig te worden of blijven. De groep boven de 65 is een diffuse groep als het gaat om digitale vaardigheden. Het zijn mensen die niet in een digitale wereld zijn opgegroeid en dat dus hebben moeten aanleren op latere leeftijd.

Tijdens het fieldlab werden er vele onderwerpen genoemd waar men graag meer gemak in zou willen ervaren. Een vervolgstap zou zijn om daar een ontwerpproces voor te starten. Na een korte online zoektocht door studenten, bleek echter dat voor elk vraagstuk online een al ontworpen oplossing te vinden was. Veel van de problemen/uitdagingen/ideeën die ouderen hebben, zijn al opgelost of bedacht en online vindbaar. Niet allemaal bij elkaar, maar op verschillende – ook buitenlandse – websites.

De reactie van de ouderen in onze workshop was:
Waarom weten wij dat niet?

Digitale vaardigheden

Door een gebrek aan digitale vaardigheden worden oplossingen die er al zijn, niet gevonden. Dit heeft aan de ene kant te maken met de prikkel om überhaupt te gaan zoeken naar een oplossing zoals elders ook genoemd, maar ook met het kunnen zoeken en vinden van oplossingen online. In de basis komt het neer op het kunnen gebruiken van een computer en weten waar te beginnen met zoeken.

Mediawijsheid

Het kunnen omgaan met een computer en internet is 1 ding. Weet men echter hoe te zoeken? En weet men te beoordelen wat er na een zoekopdracht tevoorschijn komt? Er zijn door studenten veel oplossingen op Amerikaanse websites gevonden. Bijvoorbeeld 3D print modellen die gratis te downloaden en gebruiken waren. Van Amerika is bekend dat het zorgstelsel anders in elkaar zit en meer/andere uitdagingen heeft voor de burger dan in Nederland. Een veilige aanname is daarin ook dat men meer teruggeworpen wordt op zelfredzaamheid. Hierdoor is Amerika al verder in het innoveren van eigen wooncomfort. Zo vonden we bijvoorbeeld printmodellen met de omschrijving 'to help grandma open packages'. Dat maakt Amerikaanse websites op het gebied van zelfredzaamheid een interessante inspiratiebron. Maar vind en vertrouw die maar eens als oudere in Nederland.

In gesprek met het Centrum van Digitale Inclusie van de Universiteit Twente werd echter ook genoemd dat als ouderen eenmaal digitaal vaardig zijn, zij kritischer zijn op datgene wat ze online vinden dan de gemiddelde tiener. Hoe kunnen we eventuele gebrek aan mediawijsheid bij de 65+er vergroten? En welke partners zijn daarvoor nodig?

Maak skills

De machines die we omschrijven onder de noemer maaktechnologie zijn op zichzelf best dom. De mens moet helemaal duidelijk maken wat er uiteindelijk door hen bijvoorbeeld geprint moet worden. Dat betekent dat de gebruiker over kennis en vaardigheden moet beschikken willen deze apparaten goed ingezet kunnen worden door de doelgroep. De aanwezigheid van ondersteuning kan ook uitkomst bieden.

Iedereen kan maker zijn

Voordat er een product uit bijvoorbeeld een 3D printer rolt, moet er iets bedacht, getekend en ontworpen worden. Dat is een langer proces dan het daadwerkelijk 3D printen. Studenten worden hiervoor jarenlang opgeleid, wat de vraag boven doet drijven: kan iedereen het zomaar leren? Stopt de groei in vaardigheid op een bepaald punt en moet een professional het overnemen? We zien nu dat het denkproces rondom ontwerpen een interessant proces is voor ouderen. Het creëert momenten van zelfinzicht. We hebben hen in de workshops in een paar stappen door een ontwerpproces meegenomen. Hoe een ontwerpproces in elkaar zit en op welke manieren een uitdaging kan worden aangepakt. Veel ouderen zijn oplossingsgericht en geven aan met dat gegeven te zijn opgegroeid. In de workshops deden ze nieuwe inzichten op wanneer ze een stap terug naar het probleem namen en er opnieuw naar keken. Waardoor een probleem vaak ineens geen probleem meer was. Het stukt echter in deze fase snel bij het daadwerkelijk van idee/concept naar realisatie en prototype gaan. Het is een persoonlijke interesse om dit te willen leren, maar men geeft terug dat daadwerkelijke ondersteuning hiervoor erg welkom is wanneer men een maakplaats zou bezoeken.

Welke ondersteuning bij het maken?

De uitdagingen die we hierin voor ons zien roepen meerdere vragen op. Hoever ga je als maakplaats in ondersteuning? Moeten mensen eerst een workshop volgen om gebruik te mogen van een maakplaats? In hoeverre leid je coördinatoren (vrijwilligers) van een maakplaats op om dat proces te begeleiden? Of laat je het over aan de doelgroep om aan te geven hoeveel ondersteuning wenselijk is? En of er dus überhaupt gebruik wordt gemaakt van maaktechnologie. Dit zijn vragen die elke maakplaats zich bij programmering voor deze doelgroep af moet vragen. Een realistisch scenario is het opleiden van coördinatoren met betrekking tot de basis over het gebruik van de apparaten als ook het begrijpen van een ontwerpproces. Daarnaast kan een randprogrammering worden aangeboden wanneer mensen (breder dan alleen 65+) interesse hebben in het zich bekwamen op het gebied van maaktechnologie.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is van veel factoren afhankelijk. Van de generatie, de omgeving/ het vangnet, van familie, de relatiestatus, gezondheid, woonsituatie, financiële situatie, gemeente loketten, en ook landelijke ontwikkelingen zijn van invloed op hoe zelfredzaam een persoon is. Daarnaast blijft het persoonlijk. De wil van de mens om zich daarin te blijven ontwikkelen.

De eigen persoon en jezelf redden verdient als onderwerp een eigen 'plein' op de eerste pagina in deze pdf. Hierin komt alles samen wat is behandeld bij de voorgaande onderwerpen. Om jezelf te kunnen blijven redden, moet je ergens het signaal (willen) krijgen dat er steeds meer beschikbaar komt om het leven makkelijker te maken. Door de mogelijkheid te hebben het zelf te maken, maar ook door het online te vinden. Waarvoor weer vaardigheden nodig zijn die weer worden aangeboden om te vergaren via allerlei sociale kanalen.

Dit fieldlab brengt focus aan bovenstaande vraagstukken. Dit zijn de hoofdvragen die we hierin meenemen:

- Hoe trekken we ouderen naar een laagdrempelige plek om hen te laten kennismaken met maaktechnologie? Om vanuit daar het grotere gesprek te voeren.
- Hoe beïnvloeden we het niveau van digitale vaardigheden en de noodzaak daar meer op te ontwikkelen?
- Heeft intergenerationaliteit hier invloed op? Het koppelen van studenten aan de doelgroep.

Corona

In de periode dat dit fieldlab liep, heeft Corona ook ons parten gespeeld. De verkenning centreerde zich rondom een zogenoemde risico doelgroep, de 65+ er. Er was ook sprake van meerdere lockdowns in deze periode en maatregelen die belemmerden dat we samen konden komen of workshops konden organiseren voor grotere groepen. Dit zorgde ervoor dat het fieldlab met vertraging op gang kwam.

Bereiken doelgroep

Bij de start van het project en de eerste gesprekken werd uitgegaan van het makkelijk kunnen bereiken van de doelgroep via het netwerk van ActiZ en ANBO in de regio en daarmee relatief makkelijk deelnemers kunnen vinden voor het fieldlab. Dit bleek echter moeilijker dan gedacht. Dit kan meerdere redenen hebben, waardoor moeilijk in te schatten was hoe we het konden beïnvloeden. Zowel inhoud van de uitnodiging als het aantal leden in de regio zouden van invloed kunnen zijn. En ook de inschatting van interesse van de leden hiervoor, zeker in periodes met maatregelen met betrekking tot Corona.

Eerste uitnodigingen via het netwerk waren transparant en vertelden veel over de reden van dit fieldlab en waarom we graag input kregen vanuit de doelgroep. Daar kwam weinig reactie op. Het was een boodschap die veel vertelde en naar een grote groep mensen in de regio werd gestuurd. We veranderden de aanpak naar een boodschap die laagdrempelig was (kom kennis maken met maaktechnologie) en we gebruikten de plaatselijke bibliotheek en haar communicatiekanalen om die boodschap te verspreiden. Veel minder mensen werden bereikt, maar veel meer mensen kwam.

De verandering van communicatie aanpak geeft voor een deel inzicht in de oplossing. De voorlopige conclusie is dat mensen dichtbij en laagdrempelig aangesproken moeten worden om ze te bewegen deel te nemen. Ter plekke kon gesproken worden over de reden achter het fieldlab waarna een open gesprek plaatsvond over ouder worden.

Men vindt herkenning bij elkaar (november 2021)

De 65+-er in deze regio is meestal nuchter. In het fieldlab vragen we hen in feite ook om wat niet meer lukt thuis, of wat lastiger gaat. Dat kan confronterend zijn en betekenen dat er niets gedeeld wordt. De setting van het fieldlab was er echter 1 van gelijkgestemden. Onderling werd men gestimuleerd om te delen over de dagelijkse uitdagingen. Dit kan van invloed zijn op hoe (bijvoorbeeld) een bibliotheek om kan gaan met hun eigen maakplaats. Het is dan een idee om sessies rondom onderwerpen te organiseren. Bijvoorbeeld google home en het gebruik ervan of uitdagingen in de keuken. Dit levert inzichten op vanuit de doelgroep, maar ook bij de doelgroep zelf.

Einde eerste fase fieldlab (augustus 2022)

Het eerste jaar van dit fieldlab ligt achter ons. Volgens afspraak vindt er een moment plaats om het vervolg te bespreken. Daarnaast is het fieldlab inmiddels onderdeel van een groter netwerk als het gaat om maakplaatsen en bibliotheken en staat voor het najaar een nieuwe fase op de planning om meerdere bibliotheken te bezoeken en het fieldlab meer massa te geven. Het is echter ook een moment van inhoudelijke keuze. Welke richting gaan we op? Daarvoor hebben we de verschillende perspectieven omschreven.

Het onderwerp spreekt tot de verbeelding (feb 2022)

Tijdens het fieldlab is er gesproken met veel partijen uit het netwerk van ActiZ/ANBO en Universiteit Twente. Zorginstellingen, onderwijsinstellingen, maakplaatsen, provincie. In alle gesprekken die gevoerd zijn, reageert men erg enthousiast op dit fieldlab. Het is een unieke verkenning dat meerdere onderwerpen verbindt waardoor het mensen nieuwsgierig laat worden. Dit merken we ook na de eerste berichtgeving over het onderwerp vanuit ActiZ eind januari. Dit vertelt ons dat deze verkenning mogelijk ook in andere velden van belang kan zijn. Het wekt iig de nieuwsgierigheid van netwerkpartners die met vergelijkbare uitdagingen verschil proberen te maken.

TETEM (november 2022)

Tijdens het fieldlab is er gesproken met veel partijen uit het netwerk van ActiZ/ANBO en Universiteit Twente. Zorginstellingen, onderwijsinstellingen, maakplaatsen, provincie. In alle gesprekken die gevoerd zijn, reageert men erg enthousiast op dit fieldlab. Het is een unieke verkenning dat meerdere onderwerpen verbindt waardoor het mensen nieuwsgierig laat worden. Dit merken we ook na de eerste berichtgeving over het onderwerp vanuit ActiZ eind januari. Dit vertelt ons dat deze verkenning mogelijk ook in andere velden van belang kan zijn. Het wekt iig de nieuwsgierigheid van netwerkpartners die met vergelijkbare uitdagingen verschil proberen te maken.

Communicatie moet laagdrempelig en dichtbij (april 2022)

Voor de eerste workshops met ouderen bij het DesignLab nodigden we potentiële deelnemers uit via het netwerk van ActiZ en ANBO. Hier kwam minder respons op dan werd verwacht. We hadden gekozen voor een transparante boodschap die uitlegde waarom we mensen

uitnodigden voor deelname. Dit werd gestuurd naar de leden van ActiZ/ANBO in de regio. Kort gezegd: een overkoepelend bericht naar een groot gebied. Dat bleek echter niet de verleiding te zijn die nodig was om mensen te laten deelnemen. In vervolggcommunicatie kozen we

voor een laagdrempeligere aanpak. Meer gericht op kennis maken met maaktechnologie (Kom kennis maken!) en meedoen omdat het leuk is. Alsook het kiezen van kanalen dicht bij de doelgroep. Via plaatselijke nieuwskanalen en het netwerk van de lokale bibliotheek.

De vrachtwagen

De vrachtwagen is symbolisch voor de weg die tot nu toe is afgelegd en alles wat er onderweg is verzameld.

De verkenning maakt in ieder geval duidelijk dat er veel meer nodig is dan aan de start van het fieldlab werd verwacht. Het blijkt dat je niet zomaar kan aannemen dat maaktechnologie daadwerkelijk impact gaat hebben op de druk op de zorg (in ieder geval in de nabije toekomst). Het biedt inzichten die verder mogen worden onderzocht.

Uit de workshops is gebleken dat de focus meer op het ontwerpproces ligt dan op de maaktechnologie. Waar we in het begin aannamen dat kennis maken met maaktechnologie daadwerkelijk ging om het leren omgaan met de technologie, blijkt nu dat het ontwerpproces vooral aandacht behoeft van de doelgroep. Het leren denken in problemen in plaats van oplossingen vereist een denkstap die deze doelgroep niet gewend is te maken.

De vele kennis en ervaring die is opgedaan is echter van nut voor bijvoorbeeld de maakplaatsen van bibliotheken en de vrijwilligers/coördinatoren die zich daarvoor in (gaan) zetten. Daarnaast biedt het aanknopingspunten voor verder onderzoek. Dit is verderop toegelicht bij de 'perspectieven'.

MAAKPLAATS

Tools doelgroep

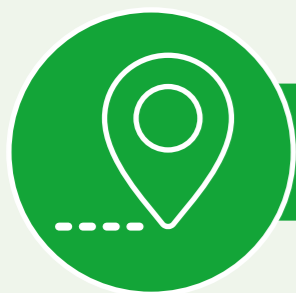
- Betrek hen met laagdrempelige communicatie via lokale kanalen
- Organiseer thema momenten
- Organiseer met regelmaat workshops rondom bepaalde onderwerpen. Denk hierbij aan 3D printen, lasersnijden, textiel etc. Men heeft kennis van de techniek en materiaal nodig om zelf aan de slag te gaan, zorg dat die mogelijkheid er is

Begeleiding

- Zorg voor vrijwilligers die kennis van de apparatuur hebben, maar ook interesse hebben in ontwerpen. Zorg in ieder geval voor de aanwezigheid van beide in de maakplaats
- Een georganiseerde link met Tetem en daarin onderwijs mogelijkheden rondom ontwerpen en maken

Studenten

- In dit fieldlab zijn 2 doelgroepen bij elkaar gebracht die in het dagelijkse leven ver van elkaar afstaan. Studenten en ouderen. Ze blijken elkaar erg serieus te nemen, waardoor er oprechte kennisoverdracht plaatsvindt. We gaan op zoek naar een manier om die 'chemie' niet te verliezen.
- We hebben het belang van intergenerationaliteit gezien

Perspectieven

Een toolkit voor maakplaatsen. Hoe programmeer je voor (oudere) volwassenen?

Met als doel: Toegankelijke maakplaatsen waar (gemaks)vragen gesteld worden

Een maakplaats in een dorp of kern waar men de weg naar toe weet. Waar (oudere) volwassenen eens nieuwsgierig rondkijken, meedoen aan een workshop of thema ochtend. Of waar men naar toe gaat met een 'gemaksvraag'. Vragen die gaan over gemak in het leven, vragen die gaan over het leven langer makkelijk houden.

'Weten jullie misschien hoe...?' of 'Zou er ook al iets bedacht zijn voor...?' Of 'ik weet niet hoe ik dit op moet lossen thuis, kunnen jullie eens meedenken...?'

Kortom, omdat men zich er welkom genoeg voelt om welke vraag dan ook te stellen. Omdat men weet dat ze een kant op worden gewezen of direct hulp krijgen.

Een beweging creëren waar men elkaar inspireert en stimuleert om ermee aan de slag te gaan

Het idee van deze beweging blijft een perspectief, ook al blijkt uit het fieldlab dat het behalen van dit perspectief een langere weg nodig heeft dan gedacht. De visie is het creëren van een platform waar mensen en innovaties elkaar weten te vinden. Het komt voornamelijk door digitale vaardigheden van de doelgroep dat dit een langere aanloop nodig heeft. Net als uitdagingen met betrekking tot privacy bij het creëren van een zogeheten 'open source' community. Dit maakt echter dat we ons af kunnen vragen of het precies dat moet zijn. Het creëren van een beweging kan wellicht ook via andere en al bestaande wegen. De visie is nu om eerst lokaal beweging te creëren via het netwerk van bibliotheken, omdat we inmiddels weten dat er eerst vaardigheden moeten zijn, voordat er geïnnoveerd kan worden. En daarnaast onderzoeken welke andere wegen er nu bewandeld kunnen worden. Voor welke doelgroepen boven de 65+ is dit allemaal interessant? En zou er ook gefocussed moeten worden op mantelzorgers? Een groep die weet welke behoeftes er leven om langer zelfstandig thuis te blijven wonen.

Het vormen van een coalitie

De onderwerpen die dit fieldlab raakt, zijn groter dan alleen de betrokken organisaties. En in de loop van het jaar bleek ook dat er een verschuiving plaats vond binnen het fieldlab.

Van de nieuwsgierigheid naar welke innovaties ouderen zouden bedenken. Naar de digitale uitdagingen die veelzeggend zijn. En ook de nieuwsgierigheid van mensen zelf zodra de communicatie klein en lokaal blijft. We moeten een breder gesprek met elkaar gaan voeren waarbinnen vooral de inzichten opgedaan over digitale vaardigheden en mediawijsheid een onderwerp zijn. Mogelijk ook binnen de lobby van ActiZ. Het is een drempel binnen dit fieldlab en geeft een groter probleem aan. Daarnaast zien we dat mensen enthousiast zijn om te komen wanneer we ze aanspreken op iets wat ze nog niet kennen in plaats van wat ze nog niet kunnen. De programma's die ingericht zijn om mensen digitaal vaardiger te maken, spreken echter juist aan op wat men niet kan. In het najaar wordt bovenstaande getoetst. Klopt het dat laagdrempelige communicatie zorgt voor beweging bij deze doelgroep? Houden (gebrek aan) digitale vaardigheden hen weg van de al bestaande oplossingen? Hoe leert men de vaardigheden om met maaktechnologie te werken. Vanuit DesignLab perspectief is ook Citizen Science (burgerwetenschappen) een interessant onderwerp hierin. Het fieldlab lijkt een laagdrempelige manier om met burgers in gesprek te komen en ook dat willen we verder onderzoeken. De mogelijkheid een tool binnen Citizen Science te zijn. Bij een coalitie denken we aan partners die belang hebben bij bovenstaande onderwerpen en vanuit hun rol hierin verschil zouden kunnen maken. Overheden, bibliotheken, ActiZ, ANBO, Tetem, kennisinstituten, ouderenbonden, seniorweb, Sociaal werk Nederland. Laten we vooral met elkaar bespreken welke partners we hierin willen betrekken.

Feiten/Data

Aantal betrokken studenten:	4	Deelnemers DesignLab tweede ronde workshops maart '22:	10
Deelnemers DesignLab eerste ronde workshops nov/dec '21	5	Niet alle reacties op de mailing waren mensen die daadwerkelijk mee wilden/konden doen.	
Gevonden via eigen netwerk ten tijde van maatregelen mbt Corona. Grote groepen mochten niet samen komen en voldoende afstand was vereist.		Deelnemers Bibliotheek Oldenzaal mei '22:	15
Aantal reacties via netwerk ActiZ/ANBO:	13	3 geplande sessies waarvoor men zich aanmeldde. Minstens 10 van hen waren 3x aanwezig.	
De optelsom van 2 mailingen in februari en april naar de leden in regio Twente. Via leden ActiZ en hun cliënten was het een uitdaging te werven, omdat het vaak geen ouderen betrof die zelfstandig naar het DesignLab konden komen.		Deelnemers Designlab tweewekelijkse sessies:	2
		Elke 2 weken kwamen 2 mannen werken aan hun uitdagingen thuis. Dit werd 1x aangevuld tot 7 met mensen uit Oldenzaal na de sessies daar. En tot 1x 4 mensen door 2 aanmeldingen via netwerk ANBO.	

Van alle aanmeldingen bij alle workshops, was 74% man en 26% vrouw.